

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

SF mener, det er en samfundsmæssig opgave at forebygge selvmordsforsøg og selvmord i Danmark. Et selvmordsforsøg eller et fuldbyrdet selvmord har ikke bare konsekvenser for den selvmordstruede, det får også sociale konsekvenser og fører ofte til store psykosomatiske, psykiske og sociale problemer for de pårørende, venner, kollegaer og behandlere.

I august 1998 færdiggjorde et udvalg nedsat under Sundhedsstyrelsen en handlingsplan om forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark. På baggrund af denne plan har regeringen afsat 2,4 mio. kr., som fordeles mellem Socialministeriet, Sundhedsministeriet og Undervisningsministeriet. Desværre rækker disse midler slet ikke til at gennemføre alle anbefalinger i handlingsplanen. SF ønsker med dette beslutningsforslag at tvinge regeringen til at afsætte de nødvendige midler, så hele handlingsplanen kan iværksættes.

Mange af de ca. 900 fuldbyrdede selvmord og ca. 10.000 selvmordsforsøg, der registreres hvert år i Danmark, foretages af uheldige mennesker, som ikke selv formår at ændre deres livssituation. De har ofte den opfattelse, at deres situation ikke kan forandres. FN anslår, at ca. 5 personer berøres ved hvert selvmordsforsøg eller selvmord. Det vil sige, at der i Danmark hvert år er ca. 60.000 mennesker, som har problematikken inde på livet.

Når selvmordsforskning dokumenterer, at mennesker, der har forsøgt at begå selvmord, har en markant højere risiko for nye selvmordsforsøg de første et til to år efter forsøget, er det derfor vigtigt, at alle selvmordstruede uanset psykisk sygdom, misbrug, alder, køn og etnisk baggrund tilbydes et relevant opfølgende behandlingstilbud. Behandlingstilbud må sikres i alle amter, så alle borgere sikres ret til behandling.

I dag findes kun få opfølgende behandlingstilbud, og det er ofte tilfældigt, om det offentlige tilbyder hjælp til selvmordstruede. Mange faggrupper er usikre på, hvordan de skal hjælpe mennesker med selvmordsadfærd, og det er derfor vigtigt, at der sikres en bedre uddannelse og efteruddannelse af de relevante

faggrupper, så deres professionelle kompetence øges i forhold til arbejdet med personer med selvmordsadfærd. Hvis disse faggrupper opfanger selvmordssignalerne tidligt og reagerer korrekt, er der gode chancer for at forhindre selvmord.

Mange børn og unge har forsøgt selvmord, og endnu flere har haft selvmordstanker. Især antallet af selvmordsforsøg blandt unge piger har været stærkt stigende i de senere år, og det er derfor vigtigt, at der etableres en målrettet forebyggelse i forhold til de unge. Mange af disse selvmordsforsøg kan forhindres. Det er vigtigt, at der findes tilbud om livsmodsunervisning og undervisning i mestring af eget liv til børn og unge.

Der er mange myter om selvmordsadfærd, og mange af disse myter blokerer for det forebyggende arbejde og skaber ofte situationer, hvor vi som borgere reagerer forkert over for mennesker med selvmordsadfærd. Det tabu, der hviler over problematikken, forhindrer mange mennesker, som er berørt af selvmordsproblematikken, i at snakke om deres følelser. Det er derfor nødvendigt, at samfundet øger udbredelsen af kendskabet til selvmordsproblemet og holdninger til selvmord via en offentlig informations- og holdningskampagne.

I den hidtidige begrænsede forebyggelse af selvmord har de frivillige og private organisationer ydet et stort opfølgende arbejde over for personer med selvmordsadfærd. Det er vigtigt, at samfundet fastholder denne viden og ekspertise. Denne form for forebyggelse er et godt supplement til de offentlige behandlingstilbud. De frivillige organisationer kommer i kontakt med en del af de mennesker, som det offentlige ikke kan nå, blandt andet fordi der ofte er tale om anonyme tilbud. Ydermere etableres de frivillige tilbud ofte dér, hvor selvmordsproblematikken er aktuelt.

Der findes i dag ikke en sikker viden om, hvilke initiativer der forebygger selvmord og selvmordsforsøg, hvorfor det er vigtigt, at handlingsplanen iværksættes som en større samlet indsats over 5 år med en løbende evaluering, som kan være med til at give svar på, hvil-